

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 3139
Tarih: 22.07.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 22.07.2019
Sayı: -120.10-E.00000508031

E.00000508031

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kolluk görevlilerinin ateşli silah ve mermi kullanımı neticesinde çok sayıda can kaybı yaşanmış ve yine ciddi yaralanmalar söz konusu olmuştur. Bu bağlamda Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nda yapılan 2007 değişiklikleri ile 2015 yılında İç Güvenlik Yasası ile yapılan düzenlemelerin yarattığı sorunların tespiti ve yaşanan hak ihlallerine ilişkin Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 22.07.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Siirt Milletvekili

GEREKÇE

Suruç saldırısının dördüncü yılında gerçekleştirilmek istenen anmada kolluk güçlerinin aşırı güç kullanımı ile çok sayıda kişi yaralanırken, kolluğun kullandığı plastik mermi nedeniyle olaylar vahim boyutlara taşınmıştır. Bilindiği üzere 1999 yılından sonraki süreçte bir nebze de olsa demokratik kriterler getirilen Polis Vazife ve Salahiyet Yasası'nda 2007 yılından itibaren güvenlikçi yaklaşım esas alınarak polisin yetkileri artırılmıştır. Nitekim 2007 yılına yapılan değişiklik öncesi bu değişiklik önerileri kamuoyunda çokça tartışılmış ve önerinin yasalaşmasının tehlikeli boyutlara varacağı da dillendirilmiştir. Ne yazık ki bu öngörü gerçekleşmiş ve 2007 yılından İç Güvenlik Yasası adı ile bilinen yasanın kanunlaşması arasında geçen 8 yıllık süre zarfında 181 sivil yaşamını yitirmiştir. Ardından ise iktidarın giderek belirginleşen baskıcı uygulamaları neticesinde toplumsal muhalefetin artması üzerine hükümet demokratikleşme yerine baskıcı rejimi inşa çabasına girerek İç Güvenlik Yasası ile kolluğun gücünü daha da artıran hamlelerde bulunmuştur. 4 Nisan 2015 günü Resmi Gazetede yayımlanan İç Güvenlik Paketinin yasalaşması neticesinde 88 kişi polis ve asker kurşunu ile yaşamını yitirmiş olması ise yasal değişikliğin amacını izah etmektedir. Bu veriler yalnızca yasanın ilk aylarına ilişkin olup sonrasında da polisin yetkileri denetlemez bir hal almış, buna cezasızlık politikası da eklenince hak ihlalleri artış göstermiştir. İç güvenlik mevzuatı ile plastik mermi kullanımı da artış göstermiş ve kolluk bu yetkiyi sınırsızca kullanma eğilimi göstermiştir. Plastik mermi kullanımı neticesinde ağır yaralanan, uzuv kaybı yaşayan çok sayıda yurttaş bulunmaktadır.

E.00000508031

Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelik m.2/e' silah; mermi çekirdeği veya saçma olarak tabir edilen özel şekil ve nitelikteki mermi, barut gazı veya bu neviden patlayıcı ve itici güç ile uzak mesafelere kadar atabilen silahlar olarak tanımlanmıştır. Plastik merminin, patlayıcı veya itici güç ile uzak mesafelere atılabilen özel şekli ve niteliği göz önünde bulundurulduğunda, 6136 sayılı Kanuna tabi "ateşli silah" vasfını taşıdığı ifade edilmektedir. Nitekim plastik merminin insan vücuduna verdiği zarar ile birlikte değerlendirildiğinde merminin bu özelliği ortaya çıkmaktadır.

2911 sayılı yasa uyarınca bildirimde bulunmaksızın toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleyen, şiddete başvurmaksızın gerçekleştirdiği barışçıl nitelikte eylemlerle, basın bildirimlerini kamu ile paylaşma, slogan atma, sesli veya görüntülü araçlarla yayın yapma gibi ifade hürriyetinin kullanımı için önem arzeden ve hakkın kullanımına etkin şekilde katılmayı hedefleyen eylemleri gerçekleştiren grup/topluluğa karşı, plastik mermi gibi fiziksel şiddete dayanan araçlarla müdahale edilmesi hukuka aykırıdır. Kolluk; öç almak, cezalandırmak, amacı ile zor ve silah kullanamayacağı gibi koruyup gözetmesi gereken can ve mal güvenliğini de bu şekilde tehlikeye atamaz. Ancak Kadıköy'de gerçekleşen olayda polis adeta öç alma duygusu ile hareket etmiş, plastik mermi kullanmaktan kaçınmamış, pek çok kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Olaylar esnasında yurttaşlar ve milletvekilleri isabet eden plastik merminin yol açtığı yaralanmalar nedeniyle hastaneye kaldırılmıştır. Diğer yandan Kadıköy Kaymakamlığı tarafından yapılan açıklamada kullanılan plastik mermilerin envanter kaydının olmadığı dile getirilmiştir. Bu açıklama ise çok daha vahim soru işaretlerine neden olmuş, emniyetin envanterinde olmayan mermilerin polisin eline nasıl geçtiği meselesi kaygıları artırmıştır. Bu durumun işaret ettiği bir diğer nokta paramiliter güçlerin aldığı rol ve üstlendikleri görevlerin yaratacağı toplumsal kırılmalar olacaktır. Hem kolluğun üstün yetkilerle donatılmış olması hem de paramiliter güçlerin önlenemeyecek boyutlarda olan pratikleri bu kaygıları artıran, aynı zamanda da ispatlayan noktalaradır.

İzah ettiğim hususlar doğrultusunda kolluğun yetkilerini güçlendiren yasal düzenlemelerin toplumda yarattığı olumsuz etkilerin araştırılması, aynı zamanda paramiliter güçlerin üstlendikleri görev ve yaşanan hak ihlallerinin ortaya çıkması anlamında da önemlidir. Yine polis yetkileri ile oluşan hak ihlallerinin tespiti polise verilen yetkilerin yeniden revize edilmesine yönelik çalışmalar açısından ön açıcı olacaktır.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Hatun
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
3			
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	Beyturan
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	Duran
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
10	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	Mehmet Rüştü Tiryaki
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal Aydemir
13	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	Salih Aydeniz
14	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	Musa Farisoğulları
15	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	Semra Güzel
16	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	Hişyar Özsoy
17	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Garo Paylan
18	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İmam Taşcier
19	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye Tosun
20	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Şevin Çoşkun